

De bredere basis wordt zichtbaar Jaaroverzicht 2008

Voorwoord

2008 was voor ons een ingrijpend jaar.

We spanden ons in om waar te maken wat de samenleving van het Kadaster mag verwachten: het bieden van een solide basis voor rechtszekerheid en geo- en vastgoedinformatie. Die basis hebben we weer verder verruimd met nieuwe taken. Ontsluiten we sinds 2007 al informatie over energielabels en publiekrechtelijke beperkingen, sinds 2008 hebben wij de informatievoorziening over kabels en leidingen op ons genomen en beheren wij de basisregistraties Kadaster en Topografie.

Tegelijkertijd kregen we te maken met een dalende conjunctuur; het werkaanbod en de bijbehorende inkomsten namen merkbaar af. Het spreekt voor zich dat we onze ambities en beloften naar de klanten zoveel mogelijk hebben willen ontzien. Maar de economische krimp zorgde ervoor dat we niet ontkwamen aan bijsturen. Hiertoe hebben wij regelmatig ruggespraak gehouden met onze toezichthouders.

Parallel aan deze externe ontwikkelingen voltooiden we de vorming van onze nieuwe organisatie, inclusief de sluiting van drie vestigingen in een reeks van tien.

Onze klanten gaven ons in het klanttevredenheidsonderzoek eind 2008 gemiddeld gesproken een goede beoordeling. Het Visitatiecollege van de Handvestgroep Publieke Verantwoording sprak verder zijn waardering uit voor onze plannen. De verbeterpunten die het College heeft geconstateerd, hebben we opgepakt. Publieke verantwoording helpt ons koers te houden.

Onze investeringen van de afgelopen jaren liggen op koers naar hun resultaat. De bredere basis wordt zichtbaar.

Apeldoorn, 8 april 2009
Raad van Bestuur

Dorine Burmanje, voorzitter

Godfried Barnasconi

Arco Groothedde

Afstand Vrijthof
tot Centraal Station:
1,4 km

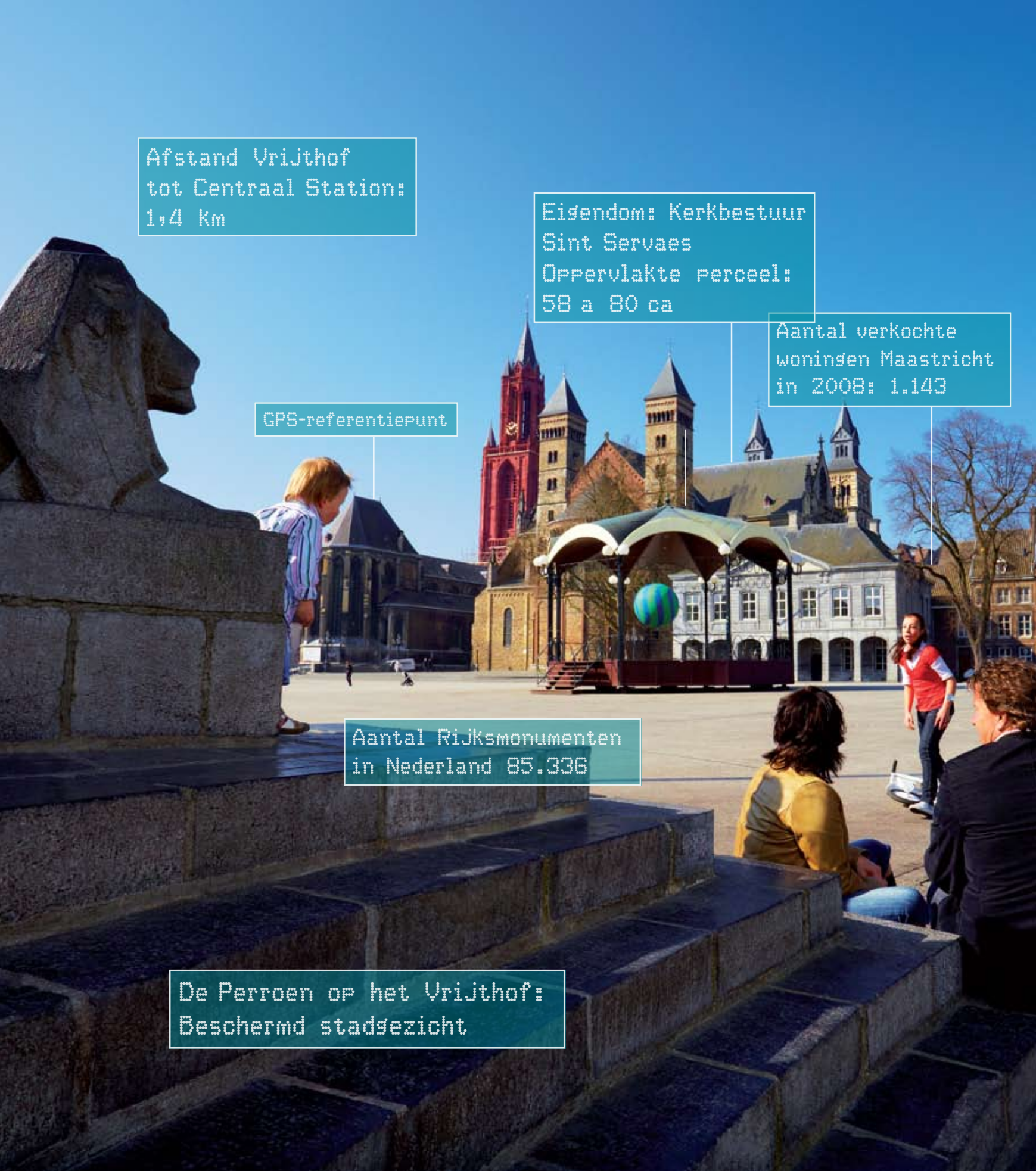
Eigendom: Kerkbestuur
Sint Servaes
Oppervlakte perceel:
58 a 80 ca

Aantal verkochte
woningen Maastricht
in 2008: 1.143

GPS-referentiepunt

Aantal Rijksmonumenten
in Nederland 85.336

De Perroen op het Vrijthof:
Beschermd stadgezicht

Locatie:

Vrijthof Maastricht, Limburg

X 176.214 , Y 317.741

5=B041'20.09"E , =50=B050'59.98"N

Nieuwe taken

Om ervoor te zorgen dat alle overheidsorganisaties dezelfde gegevens gebruiken, is een stelsel van basisregistraties ingevoerd. Unieke gegevens worden nog slechts op één plek bijgehouden. Bij constatering van fouten geldt een verplichte terugmelding. Hiermee bereiken we een nog hogere kwaliteit van de geleverde informatie.

Overheidsorganisaties zijn verplicht de gegevens uit deze basisregistraties te gebruiken. Vanaf 1 januari 2008 beheren wij twee basisregistraties: de Basisregistratie Kadaster en de Basisregistratie Topografie.

Bij wet is geregeld dat alle gemeenten hun informatie over adressen en gebouwen ook in een landelijk systeem moeten opnemen. De overheid heeft ons gevraagd deze landelijke voorziening voor de Basisregistratie Adressen en Gebouwen te beheren. In 2008 hadden we de primeur dat de eerste gemeente (Vlaardingen) met succes haar gegevens heeft ingevoerd.

Alle gemeenten in Nederland registreren beperkingen op grondeigendommen die de overheid oplegt aan de eigenaren. Deze beperkingen heten publiekrechtelijke beperkingen. Denk daarbij aan een gemeentelijk monument of grondvervuiling. Om de toegankelijkheid van deze informatie te bevorderen, wil de overheid ook hiervoor een landelijk systeem. Deze taak kregen wij eveneens toebedeeld.

2008 was ook het jaar waarin de samenvoeging van KLIC (Kabels- en Leidingen Informatie Centrum) met het Kadaster is gerealiseerd. KLIC ondersteunt de uitwisseling van gegevens over de ligging van kabels en leidingen in de ondergrond, ter voorkoming van graafschade. Alle organisaties die in de grond gaan werken (grondroerders) moeten dat melden bij KLIC. Vervolgens krijgt de netbeheerder die op de aangegeven plek een leiding heeft, daarvan automatisch bericht.

Rechtszekerheid

Nieuwe ontwikkelingen maken het mogelijk onze registraties nog betrouwbaarder te maken en mutaties nog sneller te verwerken.

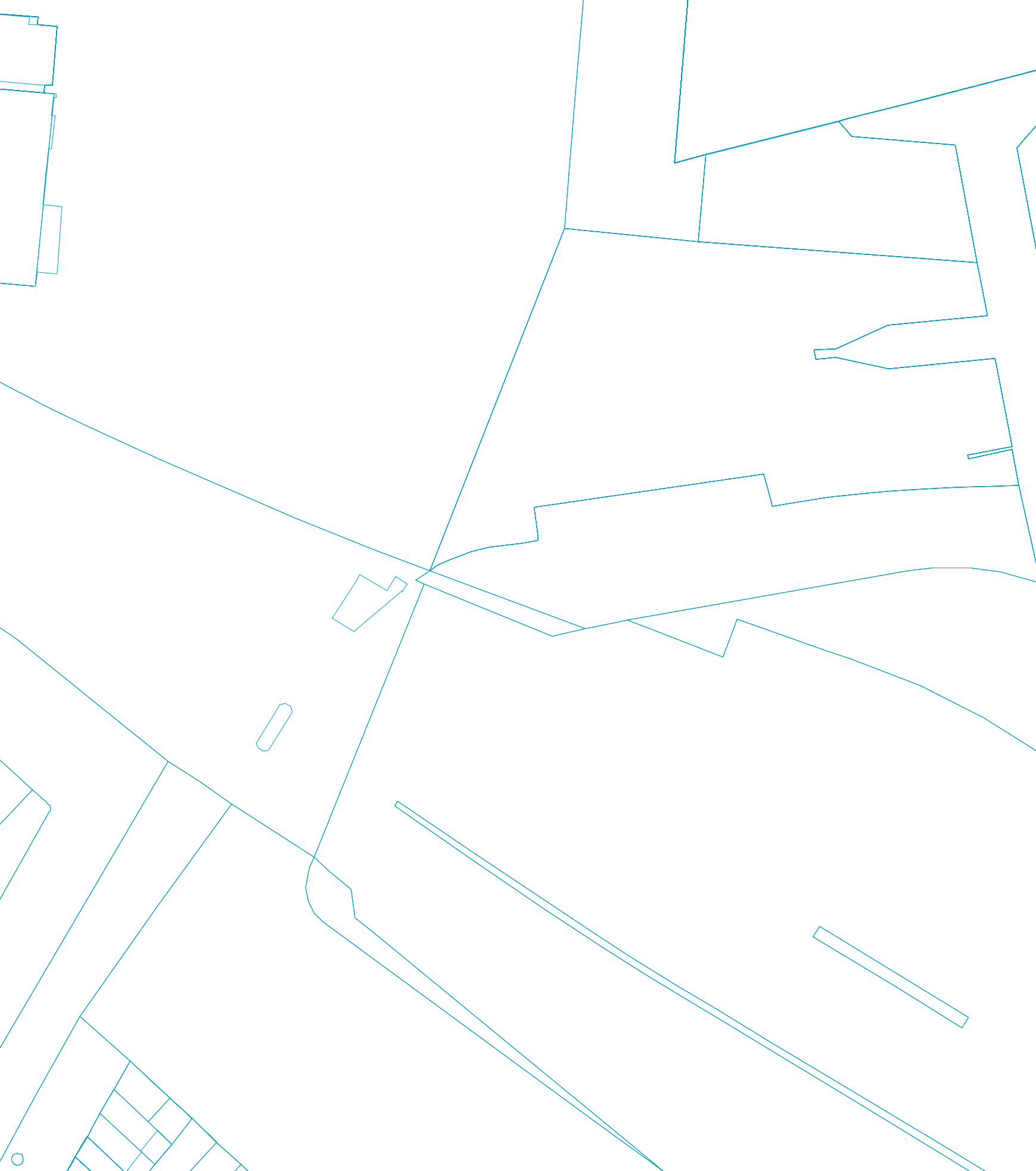
Als eerste ter wereld is het ons onlangs gelukt om automatisch hypotheeken, beslagen en doorhalingen te verwerken. Mutaties gaan sneller en de kans op fouten is een stuk minder. Op 3 december heeft een notaris voor de eerste keer met succes automatisch een doorhaling van een hypotheek aangemaakt. Vervolgens hebben wij deze doorhaling ook automatisch verwerkt in onze registratie.

Aangeboden stukken moeten we zo snel mogelijk inschrijven. Volgens ons Kwaliteitshandvest binnen 24 uur. Met de nieuwe werkwijze 'Terstond inschrijven' is dat nu mogelijk. Aangeboden stukken controleren we binnen 24 uur op de inschrijvingsvereisten. Als deze correct zijn, accepteren we de akte. Onze klant heeft dan binnen de gestelde 24 uur bericht dat wij de aangeboden akte gaan inschrijven. In de eerste helft van 2008 is het ontwerp voor Watchdog opgesteld en afgestemd met het notariaat. Met dit nieuwe systeem, krijgt de klant automatisch een melding als er een mutatie plaatsvindt op percelen waar hij een abonnement op heeft genomen. Twee nieuwe ontwikkelingen waardoor de klant nog sneller en over nog actuelere informatie kan beschikken.

Begin 2008 kregen alle klanten toegang tot Kadaster-on-line via 'Mijn Kadaster'. Onze klanten hoeven nu nog maar één keer in te loggen om gebruik te maken van zowel Kadaster-on-line als Kadata internet.

We hebben de eenheid Landinrichting verbreed tot de afdeling Ruimte en Advies. Binnen de nieuwe afdeling komt kennis samen van de gebieden landinrichting, rechtszekerheid en geografische informatie systemen (GIS). Twee voorbeelden van de toepassing van deze kennis zijn:

- Een onderzoek in opdracht van het Ministerie van VROM om inzicht te geven in de eigendommen en posities van marktpartijen die professioneel opereren op de grondmarkt;
- Advisering aan Rijkswaterstaat voor het bepalen van tracévarianten voor de A15.

Begrenzing Westerdokseiland:
Westerdok, het IJ,
de Westerdokssluis en het
Barentsplein

Aantal gebouwen in
Nederland met
energielabel: 663.080

Afstand brug tot
OBS de Bursht
Herengracht 34:
0,8 km

S.A. Patil gebruikt
sinds 05/07/2008
top25tomove

Eigendom: C. Hoogland
Hypotheek: € 350.000
Sinds: 01/04/2008
Ligging aan: het IJ

In bezit van
Projectontwikkelaar

Aantal huiseisenaren
in 2008: 385.199

Gebiedsgrootte
Westerdokselaand: 2,8 ha

Totale wateroppervlakte
Nederland:
13.547 km²

Fiets- en voetdancersbrug
Brug 314, Westerdokssluis

Locatie:

Westerdoksplein 20, Amsterdam,
Noord Holland

X 121.318 , Y 488.503

4°53'34.29"E , 52°23'3.57"N

Geo-ontwikkelingen

Er komen steeds meer satellieten. Dat maakt het mogelijk dat wij bij metingen vaker gebruik kunnen maken van GPS. Voordeel hiervan is dat wij sneller, efficiënter en goedkoper onze diensten kunnen leveren.

In 2008 zijn we begonnen met de introductie van solometen: het meten door één persoon met GPS. Daarmee hebben we weer een stap gezet in het realiseren van mobiel werken. Dat houdt in dat de landmeter op elke willekeurige plek in het terrein gegevens kan raadplegen, terugsturen naar kantoor en verwerken. Daarvoor is ook nodig dat we alle veldwerken en hulpkaarten hebben gedigitaliseerd. In 2008 hebben we daarmee aanzienlijke vorderingen gemaakt.

Steeds meer klanten maken gebruik van de mogelijkheid om vóór het opmaken van de transportakte bij de notaris, het perceel al te splitsen. De landmeter gaat dan de nieuwe grens meten die de eigenaar/verkoper aanwijst. Er ontstaan dan twee nieuwe percelen. De eigenaar verkoopt dan een heel perceel. Het voordeel voor de klant is dat de verkoopprocedure sneller gaat en minder kost.

Helaas zijn er in ons land geen landmeetkundige opleidingen meer op mbo-niveau. Om toch nieuwe instroom te creëren, leiden wij zelf mensen op voor het vak landmeten. We doen dat in nauwe samenwerking met Regionale Opleidingscentra. Na afloop zijn de nieuwe landmeters in staat om te gaan solometen. Eind 2008 waren 31 aspirant-landmeters in opleiding. Eén team heeft in 2008 de opleiding al afgerond.

De productiesoftware TOP10NL heeft voor onze topografen problemen gekend. Daardoor was dit product enige tijd uit de roulatie. Begin 2009 zijn we weer met de levering gestart.

Maatschappelijk verantwoord ondernemen

Wij ontlenen ons bestaansrecht aan het belang dat de samenleving ons toekent. Om die reden vinden wij dat we ons niet alleen naar de minister, maar juist ook naar de samenleving moeten verantwoorden over ons handelen en de kwaliteit van onze dienstverlening.

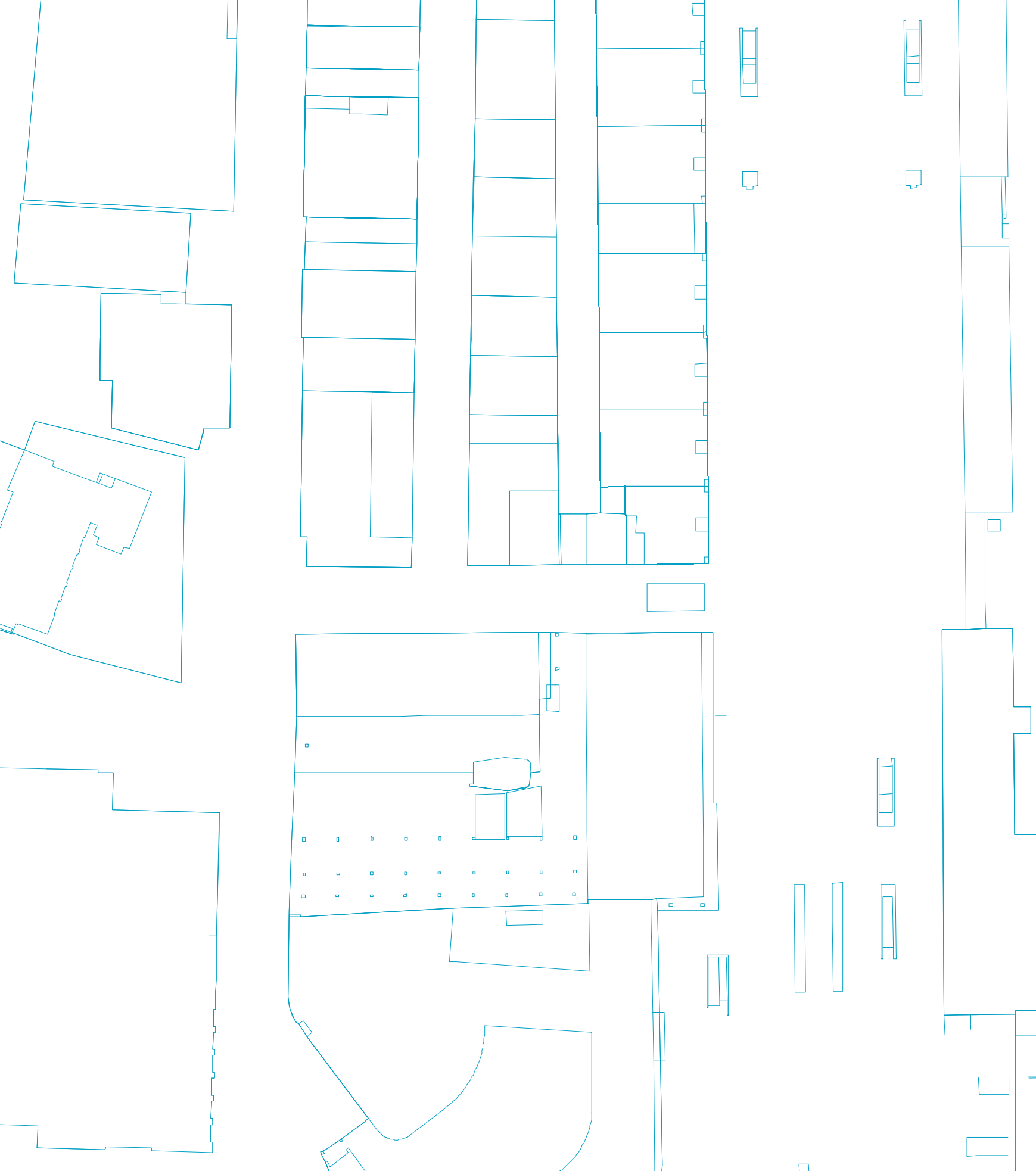
Daarom maken wij deel uit van de Handvestgroep Publieke Verantwoording. Het Visitatiecollege van de Handvestgroep licht deelnemende organisaties door om te onderzoeken of ze ook echt doen wat ze zeggen.

In 2008 is dat onderzoek bij het Kadaster uitgevoerd. Het college komt tot meerdere aanbevelingen; onder andere over interne communicatie, de relatie met de klant en het bedrijfsleven. Daarnaast is er waardering. Onder andere over de inzet van onze kennis en kunde in landen waar de grondregistraties niet goed ontwikkeld zijn. Het visitatierapport staat op de site van de Handvestgroep, zie www.publiekverantwoorden.nl.

Ook in ons wettelijk jaarverslag leggen we verantwoording af. We doen dat onder andere door te vermelden welke doelen we ons hadden gesteld en hoe we die hebben gerealiseerd.

Na verschillende hoge beoordelingen in voorgaande jaren, kregen we voor ons jaarverslag van 2007 de F.G. Kordes-Trofee voor het beste jaarverslag van publieke instanties.

In 2008 waren we nauw betrokken bij de rampenoefening Eagle One. Hiermee wonnen we de Publieke Veiligheid Award. Volgens het juryrapport hebben wij in deze oefening aangetoond hoe belangrijk het gebruik is van betrouwbare en snel toegankelijke data. Tevens toonden we het nut aan van de basisregistraties en de mogelijkheden om data van verschillende organisaties op elkaar af te stemmen.

In bezit van
Projectontwikkelaar
Gemiddelde koopsom
appartementen:
€ 171.158

Afstand Leuvehaven tot
Centraal Station: 4,1 Km

GPS-referentiepunt

Aantal geresistreeerde
schepen in 2008: 2.056

Totale wateroppervlakte
gemeente Rotterdam:
95,65 km²

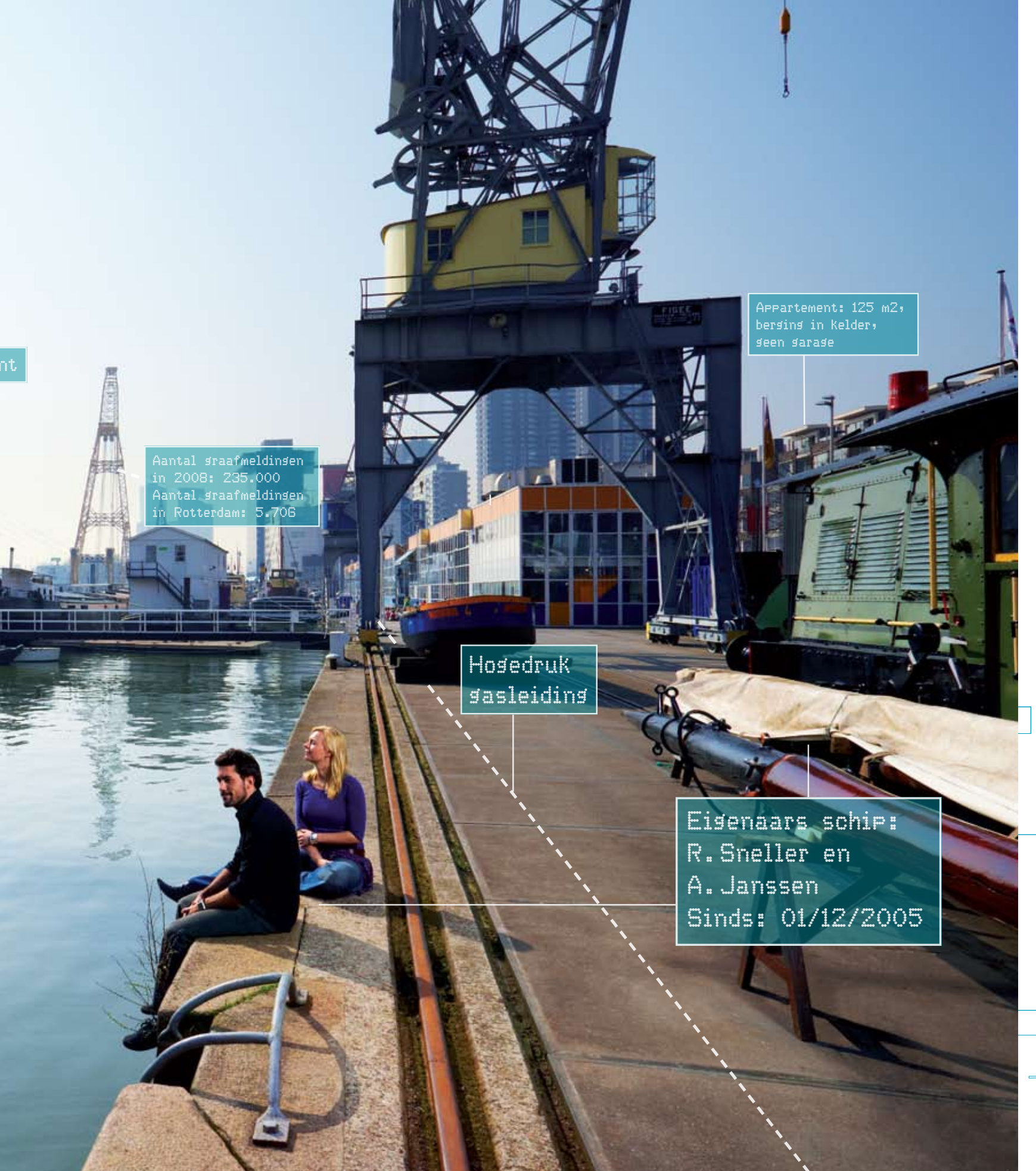
nt

Aantal graafmeldingen
in 2008: 235.000
Aantal graafmeldingen
in Rotterdam: 5.706

Appartement: 125 m2,
berging in kelder,
geen garage

Hogedruk
gasleiding

Eigenaars schip:
R. Sneller en
A. Janssen
Sinds: 01/12/2005

Locatie:

Leuvehaven 1, Rotterdam,
Zuid Holland

X 92.756 , Y 436.633

4°28'58.29"E , 51°54'55.89"N

Klanttevredenheid en kwaliteit

Om zoveel mogelijk aan te sluiten bij de wensen van onze klanten, houden we jaarlijks een klanttevredenheids-onderzoek. Wat de klant van ons mag verwachten, hebben we vastgelegd in ons Kwaliteitshandvest.

De resultaten van het onderzoek leverden in 2008 duidelijke verbeterpunten op. Uiteraard zullen we alles in het werk stellen om waar mogelijk onze processen en procedures aan te passen aan de wensen van de klant.

Wij hebben twee ISO-certificeringen. Eén voor ons kwaliteitssysteem en één voor de informatie-beveiliging. In het najaar zijn er onderzoeken geweest of we voor verlenging van die certificaten in aanmerking konden komen. Het certificaat voor de informatiebeveiliging konden we zonder meer verlengen. Verlenging van het certificaat voor ons kwaliteitssysteem vergde wel enige inspanning. Gezien de grote veranderingen in de organisatie, hebben we een aantal procedures en beschrijvingen moeten actualiseren. Alles is in het werk gesteld de verlenging van het certificaat te realiseren. Eind 2008 was dit nagenoeg gereed.

Op 8 oktober hebben we het ITO-certificaat in ontvangst genomen voor het functioneren van ons Klantcontactcenter. ITO (Instituut voor Telecom Organisatie) is een onafhankelijke stichting die zich inzet voor kwaliteitsverbetering van de klantcontactcenters van organisaties in Nederland via telefonie en internet. Wanneer we terugblikken op hoe de processen een jaar geleden verliepen binnen het Klantcontactcenter en als we kijken waar we nu staan, dan is er een behoorlijke beweging vooruit gemaakt. Na een audit door het ITO leverde dit uiteindelijk het begeerde certificaat op.

Internationaal spreken we steeds meer mee. We nemen actief deel aan samenwerkingsverbanden met zusterorganisaties en overheden in het buitenland. Hiermee bevorderen we de totstandkoming van eenduidige systemen die informatie-uitwisseling tussen verschillende landen vereenvoudigen. Dit komt de kwaliteit voor de klant ten goede. De kwaliteit van ons Kadastermodel is vaak een voorbeeld voor andere landen. Zo besloot Azerbeidzjan in 2008 ons model over te nemen.

Organisatieontwikkeling

Wij blijven ernaar streven om tegen zo laag mogelijke kosten zo hoog mogelijke kwaliteit te bieden. Daar passen we ook continu onze organisatie op aan.

Waren we voorheen een regionaal ingerichte organisatie, nu zijn we een centraal aangestuurde organisatie met een landelijke werkvoorraad. In 2008 hebben we de laatste directies definitief ingericht. Ze zijn nu toegerust om het takenpakket van de toekomst aan te kunnen.

Automatisering maakt het mogelijk om op termijn hetzelfde werk met steeds minder mensen te doen. Dat zal leiden tot een afname van het aantal medewerkers. Ons mobiliteitsbureau speelt daarin een belangrijke rol. Ons werk wordt ook steeds minder locatie-afhankelijk. In het afgelopen jaar hebben we dan ook drie locaties kunnen opheffen.

In 2008 hebben we een aantal HR-speerpunten vastgesteld. De komende drie jaar moeten die speerpunten richting geven aan het personeelsbeleid tot 2012. Met name leeftijdsbewust personeelsbeleid, mobiliteit en diversiteit (man/vrouw) zijn belangrijke speerpunten.

Het thema 'diversiteit' neemt een belangrijke plek in. Op 28 mei 2008 heeft het Kadaster het charter 'Talent naar de top' ondertekend. Aanleiding voor dit Charter is de achterstand die Nederland internationaal gezien heeft op het gebied van arbeidsparticipatie van vrouwen in hogere functies. Wij hebben de ambitie geformuleerd om in 2012 32% van de leidinggevende posities ingevuld te hebben met vrouwen. In 2008 is een aantal acties ingezet om deze ambitie te ondersteunen. Zo is het werving- en selectiebeleid aangepast en is een intern ambassadeursnetwerk opgericht. Dit heeft in 2008 geleid tot een toename van het percentage vrouwelijke leidinggevendenden van 16% naar 25%.

Gemiddelde koopsom
appartementen 2008
in Breda: € 194.153

Eigenaar theater
Het Turfschip:
Gemeente Breda

Gemiddelde hypotheek-
som in Nederland:
€ 290.270

Familie Van Dijk wonend
in Breda sinds 01/11/2008

Oppervlakte
Chasséveld: 19.200 m²

Afstand Chasséveld
naar Centraal Station:
575 m

Totaal aantal verhuizingen
tussen gemeenten: 652.302

Locatie:

Chasséveld, Breda,
Noord-Brabant

X 113.322 , Y 400.120

4°47'10.72"E, 51°35'21.75"N

Financiën

Ook wij hebben de gevolgen gemerkt van de financiële crisis. Toch blijven we ernaar streven om financieel zo gezond mogelijk te blijven.

Het aantal aangeboden akten en hypotheekstukken is aanmerkelijk afgenomen. Dat betekent niet alleen een daling van onze inkomsten, maar ook minder werk. Daarom hebben we in 2008 afscheid moeten nemen van tientallen goed functionerende medewerkers die op uitzendbasis voor ons werkten.

Eind 2007 is de daling van het werkaanbod geleidelijk begonnen. Deze trend heeft zich in 2008 versterkt. Om die reden hebben we in 2008 onze tarieven verhoogd.

Maar als de inkomsten dalen, moet je ook de uitgaven daarop aanpassen. Dat is de reden dat we bepaalde projecten zijn gaan temporiseren. Daarnaast bezuinigden we in de facilitaire sfeer. Ook zijn we gestart met het oppakken van kansen om meer producten af te zetten bij de particulier. Verder onderzoeken we welke productontwikkeling we kunnen versnellen of meer prioriteit kunnen geven. Dit is een proces dat niet voor het eind van het jaar 2008 tot concrete resultaten heeft kunnen leiden. Dat gaat door in 2009.

We hebben ervoor gekozen om onze ambities zolang mogelijk overeind te houden. We willen nog steeds de beste uitvoeringsorganisatie in Nederland zijn en toonaangevend in Europa. Alleen zijn we wel begonnen om het tempo waarin we deze ambities willen realiseren, te verlagen.

Het werkaanbod en de bijbehorende inkomsten namen in 2008 merkbaar af. In mei 2008 gaven wij bijgestelde prognoses af voor onze omzet en bezuinigingsmaatregelen. Eind 2008 stelden we vast dat we deze grotendeels hebben behaald. In een jaar waarin de wereld er economisch dynamisch uit zag, zijn we daar gepast trots op. Tegelijkertijd blijven we ons bezinnen op aanvullende maatregelen om onze vermogenspositie te versterken. Het economisch getij maakt dat ook in 2009 het belang van onder meer kostenreductie wordt onderstreept.

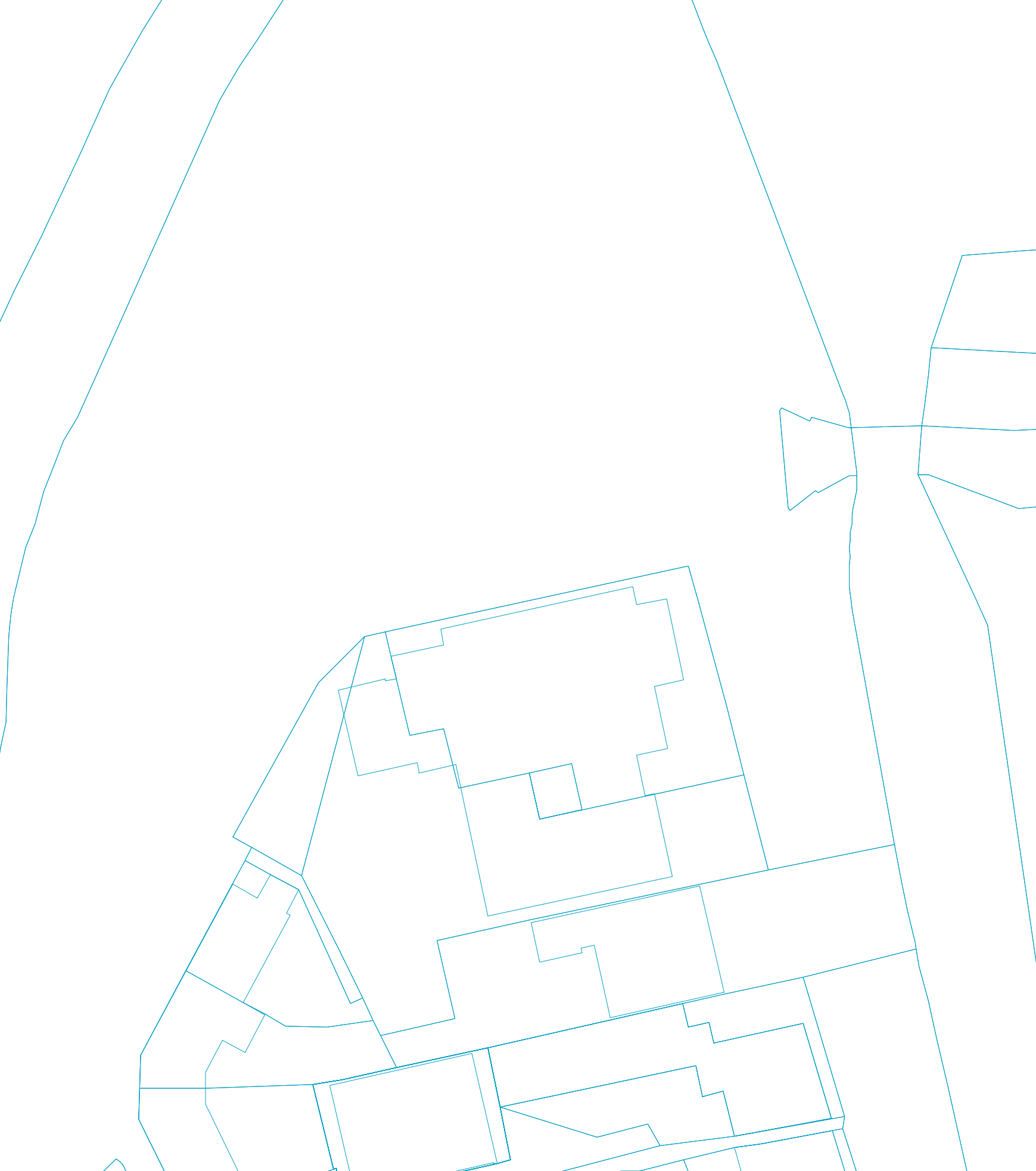
Kerngegevens 2008

in miljoenen euro's tenzij anders aangegeven

Resultaat	2008	2007	2006	2005	2004
Netto-omzet	199,9	181,9	220,9	234,8	210,0
Som der bedrijfsopbrengsten	204,2	184,3	222,3	236,9	213,3
Som der bedrijfslasten	254,8	258,9	218,7	207,1	208,6
Bedrijfsresultaat	-50,6	-74,6	3,6	29,8	4,7
Rentebaten en soortgelijke opbrengsten	2,0	5,5	2,2	4,1	3,2
Rentekosten en soortgelijke kosten	1,5	1,7	1,3	1,5	2,5
Resultaat	-50,1	-70,8	4,5	32,4	5,4
Afschrijvingen en waardeverminderingen op immateriële en materiële vaste activa	17,0	15,0	15,8	16,3	16,7
Cash flow	-33,1	-55,8	20,3	48,7	22,1
Vermogen	31-12-2008	31-12-2007	31-12-2006	31-12-2005	31-12-2004
Eigen vermogen	8,4	58,5	129,3	124,8	92,4
Arbeidsplaatsen	31-12-2008	31-12-2007	31-12-2006	31-12-2005	31-12-2004
Aantal vaste arbeidsplaatsen (fte's)	1.894	1.951	2.018	2.095	2.216
Aantal tijdelijke arbeidsplaatsen (fte's)	214	121	67	48	62
Productie	2008	2007	2006	2005	2004
Akten (in aantallen)	452.800	488.100	497.700	478.200	444.700
Hypotheekstukken (in aantallen)	546.400	632.500	748.800	770.900	702.900
Meetposten (akteposten en splitsingen, in aantallen)	125.900	113.100	110.500	105.900	98.400
Gebiedsontwikkeling (ha. aktepassering)	31.000	27.000	49.000	34.000	7.000*

De cijfers voor akten en hypotheekstukken betreffen het totale werkaanbod van de gehele vastgoedmarkt. Akten inclusief correctiestukken en koopovereenkomsten, hypotheekstukken inclusief royementsakten. Actuele cijfers in Kadasterpublicaties als Vastgoedbericht, Kwartaalbericht of Terzake hebben betrekking op een deel daarvan, de particuliere woningmarkt.

* uitvoering tijdelijk stopgezet in verband met rechterlijke uitspraak

Kadastraal perceel Kerk
Sloten (FR) B 335

Eigenaar pastorie:
Protestantse Gemeente
te Sloten

Dijk
+ 3.00 m NAP

Het Diep: zijtak
van Sleattemersat
(Slotersat)

Aantal geregistreerde plezier-
vaartuigen 2008: 1.440

Historisch Pand Lindensracht
sectie B 369: besluit op
basis van monumentenwet 1988

Energielabel C

Verharde weg
smaller dan 7 m

Eigenaars historisch
Pand sinds 15/08/2005
Koopsom: € 425.000

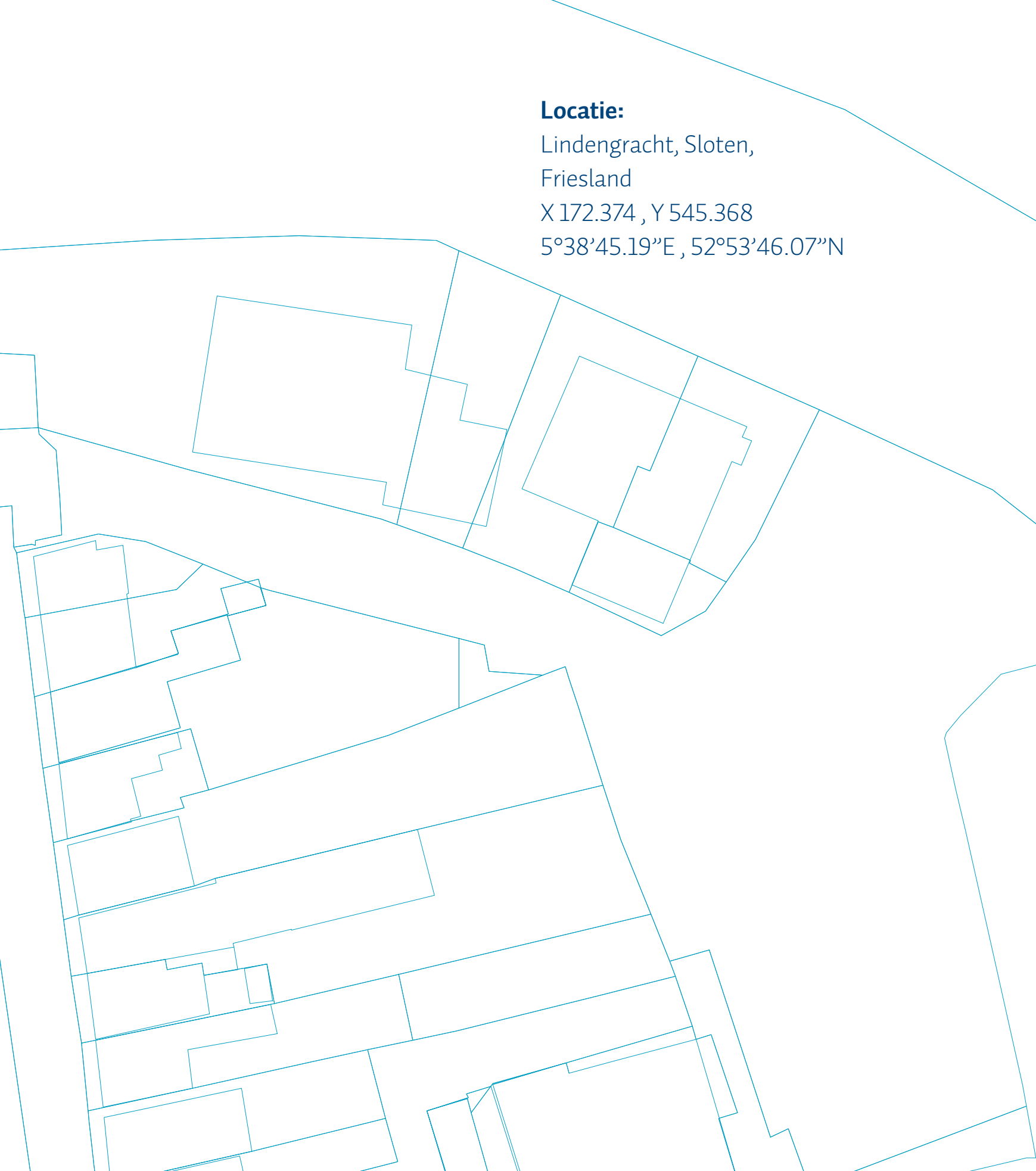

Locatie:

Lindengracht, Sloten,
Friesland

X 172.374 , Y 545.368

5°38'45.19"E , 52°53'46.07"N

Colofon

Redactie

Kadaster Communicatie Services

Ontwerp

Moodfactory, Amsterdam

Druk

Totdrukwerk, Apeldoorn

Fotografie

David Rozemeyer

Een aantal gegevens in de fotografie met betrekking tot eigendom en aankoopwaarde zijn in dit jaarverslag fictief